گزارش

رئیس‌جمهوری در مجمع عمومی انجمن اسلامی جامعه پزشکی ایران تأکید کرد:

صلح از موضع قدرت

رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه منکر کمبودها و کاستی‌ها هم نیستیم، اما تلاش داریم با وفاق، کشور را پیش ببریم، گفت: بهتر است امروز که در قدرت و عزت هستیم و تمام دنیا به پیروزی ما اذعان دارند و تأکید می‌کنند آمریکا برخلاف تمام مقررات، به مدارس، بیمارستان‌ها و زیرساخت‌های ما حمله کرده و در دنیا منفور است، جنگ را پایان دهیم. مسعود پزشکیان صبح دیروز در سی‌ویکمین مجمع عمومی انجمن اسلامی جامعه پزشکی ایران، با گرامیداشت یاد و خاطره حضرت امام خمینی(ره)، رهبر شهید انقلاب اسلامی و همه شهدای جنگ اخیر، به‌ویژه شهدای جامعه پزشکی کشور که جان خود را فدا کردند تا ایران پابرجا بماند، اظهار کرد: در دوره دانشجویی تمام دغدغه ما این بود که علم، مهارت و توانمندی بیاموزیم تا بتوانیم به مردم و کشورمان خدمت کنیم. رئیس‌جمهور با تأکید بر اهمیت نقش و جایگاه پزشکان در کشور افزود: باور دارم هرکدام از شما اگر اراده کنید، بیش از هر دولتمردی توانمندی دارید و می‌توانید، مستقل از اینکه در حوزه اجرایی کشور چه فردی مسئول است و چه می‌کند، نقش‌آفرینی کنید. پزشکیان تصریح کرد: بنده به عنوان رئیس‌جمهور، خود را از هیچ‌یک از شما برتر نمی‌دانم، بلکه معتقدم بسیاری از شما از من توانمندتر و بالاتر هستید؛ با این تفاوت که امروز بار سنگینی بر دوش ماست و تلاش می‌کنیم این بار را با همه سختی‌ها و سنگینی‌ها به مقصد برسانیم. رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت عبور از مرحله بیان مشکلات و حرکت به سمت حل آنها، گفت: بیان دردها و مشکلات راه‌حل و کمک‌کننده نیست. درد را گفتن، درمان نیست؛ باید درمان کرد. گاهی اوقات تکرار بیش از حد دردها اثرات منفی دارد. راه، چاره‌کردن درد است و البته این کار ساده‌ای نیست. پزشکیان با اشاره به ریشه اختلافات و چنددستگی‌ها در کشور اظهار کرد: امروز تمام اختلافات و چنددستگی‌ها در کشور ما ریشه‌ای جز منیت و هوای نفس ندارد؛ چپ و راست، تندرو و کندرو هم فرقی ندارد. رئیس‌جمهور با اشاره به آیات قرآن کریم درباره ضرورت حکومت بر مبنای حق، خاطرنشان کرد: خداوند در قرآن کریم خطاب به حضرت داود می‌فرماید ما تو را مبعوث کردیم تا بر اساس حق میان مردم، نه گروه و دسته‌ای خاص، حکومت کنی و تابع هوای نفس نشوی؛ کسانی که تابع هوای نفس می‌شوند، گرفتار عذاب علیم خواهند شد. رئیس‌جمهور افزود: حضرت علی(ع) به مالک امر می‌کند نفس را در مقابل شهوت ضایع کن. این مسائل را بارها و بارها تکرار می‌کنم تا یادمان نرود، مراقبت از نفس این است که انصاف را میان دوست و دشمن رعایت کنیم. اگر حاکمان، قانون‌گذاران و قضات این اصل را رعایت کنند، کشور درست خواهد شد. پزشکیان ادامه داد: کافی است شما نیز در همین جایگاهی که هستید، صادقانه به مردم خدمت کنید. اگر مردم صداقت را از شما ببینند، آن را خواهند پذیرفت. نیازی به شعار نیست؛ عمل شما بالاترین و بلندترین فریاد است و رفتار شما مهم‌ترین معیار برای جامعه است. رئیس‌جمهور گفت: اگر ما درست عمل کنیم، صادقانه به مردم خدمت کنیم و در راستای توسعه و تقویت کشور گام برداریم، چه کسی می‌تواند از ما ایراد بگیرد یا جلوی ما بایستد؟ پزشکیان با اشاره به برخی نارضایتی‌ها و گلایه‌های موجود در جامعه اظهار کرد: اگر ناراحتی یا گلایه‌ای در جامعه وجود دارد، به این معناست که ما آن‌گونه که لازم بوده عمل نکرده‌ایم. اینکه دانشجویان ما به‌گونه‌ای رفتار می‌کنند که مورد پسند نیست، قطعا انعکاس رفتار ماست. رئیس‌جمهور با تأکید بر اهمیت نقش جامعه پزشکی در حل مشکلات مردم گفت: دولت به شما نیاز دارد. در بخش خدمات پزشکی تمام تلاش خود را به کار بگیرید تا مردم راضی و خشنود باشند. همه باید تلاش کنیم کشوری را که در آن زندگی می‌کنیم به الگویی از موفقیت تبدیل کنیم. پزشکیان همچنین با تأکید بر اهمیت جلب مشارکت مردمی در ارائه خدمات بهتر و باکیفیت‌تر به جامعه، تصریح کرد: مشارکت مردم و حضور مردم با اعتماد به کسانی که آنها را قبول دارند، امکان‌پذیر است. جایگاه شما در نظام سلامت کشور جایگاهی است که بسیاری شما را قبول دارند. به‌جای دامن‌زدن به اختلاف که هیچ‌گاه قابل قبول نیست، باید برای خدمت به مردم دست به دست هم دهیم. رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنان خود در مجمع عمومی انجمن اسلامی جامعه پزشکی ایران، به مسائل و چالش‌های روز کشور، اقدامات و دستاوردهای دولت و همچنین مسائل منطقه‌ای متأثر از جنگ تحمیلی آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه کشورمان پرداخت و با تأکید بر عنصر وحدت به عنوان کلید و رمز پیروزی و موفقیت کشور در مقابل دشمنان، اظهار کرد: آنچه در جریان مذاکرات به دست آمد، دستاوردی بزرگ بود که با وحدت و همدلی در شورای عالی امنیت ملی به تصویب رسید و همه کسانی که در این شورا هستند و دستی بر آتش داشتند، با قاطعیت از آن دفاع کردند. پزشکیان ادامه داد: در این میان عده‌ای هم خارج از گود نشسته‌اند؛ چون نمی‌دانند دولت در چه شرایطی است، مجلس در چه شرایطی است و فرماندهان در چه شرایطی هستند، بی‌محابا اظهارنظر و تحلیل می‌کنند، هیچ رنج و سختی هم به آنها نرسیده و بعد هم دم از گرانی می‌زنند. رئیس‌جمهور توافق اخیر را عزتمندانه و ارزشمند دانست و گفت: حتی یک بند در این توافق پیدا نمی‌کنند که حاکی از وادادگی باشد؛ همه تعهدات مربوط به طرف مقابل است. پزشکیان با اشاره به سخنان امام علی(ع) درباره صلح اظهار کرد: امام علی(ع) می‌فرماید صلحی را که دشمن تو را به آن دعوت می‌کند، رد نکن؛ اما از او غافل نشو و مواظب باش، چون ممکن است بخواهد به تو نزدیک شود و خدعه کند. بعد هم پیمانی که بستی، خلف پیمان نکن؛ هیچ فضیلتی بالاتر از پایبندی به پیمان نیست که متأسفانه خیلی وقت‌ها ما آن را نادیده می‌گیریم. رئیس‌جمهور تصریح کرد: البته تمامی این موضوعات به معنای این نیست که اگر آنها بخواهند تعرضی کنند، ما تسلیم شویم. این دو مسئله جدا از هم است. ما به‌هیچ‌عنوان در برابر قلدری سر خم نخواهیم کرد و هیچ تردیدی در آن وجود ندارد. تا آخرین نفس مقابل آنها خواهیم ایستاد و پاسخ کوبنده به آنها خواهیم داد. پزشکیان با بیان اینکه جنگ باید در یک مقطع به پایان برسد، گفت: بهتر است امروز که در قدرت و عزت هستیم و تمام دنیا به پیروزی ما اذعان دارند و تأکید می‌کنند آمریکا برخلاف تمام مقررات، به مدارس، بیمارستان‌ها و زیرساخت‌های ما حمله کرده و در دنیا منفور است، جنگ را پایان دهیم. رئیس‌جمهور افزود: امروز باور ما این است که تمام فرماندهان و نیروهای مسلح ما با تمام وجود و گرفتن جان خود در کف دست، برای دفاع از کشور آمادگی کامل دارند. آنها نیز باور دارند دولت با تمام وجود به دنبال خدمت به مردم است. پزشکیان تأکید کرد: باید سلایق متفاوت را بپذیریم و بپذیریم که اگر با هم باشیم، قدرتمندیم و اگر اختلاف باشد، نابود خواهیم شد. دشمن در اختلاف طمع کرده و هنر این است که نگذاریم آتش اختلاف شعله‌ور شود. ما پیرو امیرالمؤمنین امام علی(ع) هستیم که برای حفظ وحدت امت پیامبر(ص) ۲۵ سال سکوت کرد.

چه کسی گفته دولت باید بنزین ۱۳۰ هزار تومانی بخرد و بعد آن را ۱۵۰۰ تومان بفروشد؟ رئیس‌جمهور در ادامه با اشاره به تحلیل‌ها و موضع‌گیری‌های غیرمنصفانه از تریبون‌های مختلف درباره مسئله بنزین گفت: جدا از بحث محدودیت‌های مالی و محاصره دریایی دشمن که کار صادرات و واردات ما را با مشکل مواجه کرده است، چه کسی گفته دولت باید بنزین ۱۳۰ هزار تومانی بخرد و بعد آن را هزار و ۵۰۰ تومان بفروشد و در ادامه برای افزایش اعتبار کالابرگ، رفع تعهدات مالی گندم‌کاران، بیمه‌ها، معیشت کارگران، بازنشستگان و کارمندان با محدودیت مواجه شویم؟ پزشکیان با اشاره به مشکلات تورم و مسائل ناشی از جنگ اظهار کرد: انتقاد از مشکلات تورم و مسائل ناشی از جنگ با شعارهای برخی همخوانی ندارد. وقتی شعار می‌دهیم، باید سختی آن را هم بپذیریم. خداوند در قرآن می‌فرماید خوف، گرسنگی و نقص در مال و جان وجود دارد. وقتی شعار می‌دهیم و حرف می‌زنیم، باید خود را برای آن آماده کنیم.

روایت سیدمحمد خاتمی از حال و آینده ایران

صلح با امضای عزت

عبدالرحمن فتح‌الهی: حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیدمحمد خاتمی، در دیدار روز یکشنبه گذشته با جمعی از اصحاب رسانه، به تشریح و ارزیابی شرایط و تحولات جاری در عرصه سیاست خارجی و مسائل داخلی ایران پرداخت و دیدگاه‌های خود را درباره مهم‌ترین چالش‌ها و چشم‌اندازهای پیش‌روی کشور بیان کرد. رئیس‌جمهور اسبق، ابتدا به ساکن اذعان کرد: «وضعیت کنونی ایران پس از انقلاب، یکی از خطیرترین و تعیین‌کننده‌ترین مقاطع تاریخ کشور است». به گفته او: «انقلاب اسلامی از ابتدا معادلات قدرت در منطقه را برهم زد و همین امر، دشمنی و تلاش قدرت‌های بزرگ برای مهار یا تضعیف ایران را در پی داشت؛ از جنگ هشت‌ساله تا فشارهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی و تحریم‌ها و سپس جنگ‌های اخیر». با این حال، رئیس دولت اصلاحات تأکید کرد: «تهدیدهای خارجی تنها عامل مشکلات نبوده‌اند؛ خطاهای راهبردی و راهکاری، مشکلات ساختاری و ناکارآمدی‌ها در داخل نیز به افزایش فاصله میان مردم و حاکمیت انجامیده است. گسترش نارضایتی، ناامیدی از آینده، فشارهای شدید اقتصادی و معیشتی، گرانی، بیکاری و عقب‌ماندگی از توسعه، کشور را در وضعیتی دشوار قرار داده و دشمن نیز کوشیده از این شکاف‌ها بهره‌برداری کند».

با وجود آسیب‌های سنگین انسانی و مادی جنگ، از جمله جان‌باختن مسئولان، نیروهای نظامی و مردم عادی، خاتمی معتقد است: «مقاومت نیروهای مسلح و حضور مردم، حتی ناراضیان از وضعیت سیاسی و اقتصادی در دفاع از ایران، مانع تحقق اهداف دشمن شد». این تجربه، از منظر رئیس‌جمهور اسبق کشورمان، نشان داد: «جمهوری اسلامی با تهاجم خارجی از میان نمی‌رود، اما ادامه و استحکام آن در گروی توانایی حکمرانی برای اصلاح نقص‌ها و کاهش فاصله ایجادشده میان مردم و حکومت است».

خاتمی در فراز دیگر از ارزیابی خود، به فرصت ممتاز برای خروج از وضعیت ناگوار پرداخت و اعتقاد دارد: «پس از جنگ، فرصتی مهم برای کشور پدید آمده که نمونه آن را در تفاهم‌نامه اسلام‌آباد است». در همین زمینه، رئیس دولت اصلاحات از مسئولان، شورای عالی امنیت ملی، فرماندهان، رئیس‌جمهور و تأیید رهبری برای رسیدن به این تصمیم قدردانی و شجاعت رئیس‌جمهور در پذیرش مسئولیت این تصمیم را ستایش می‌کند. به نظر او: «این تفاهم‌نامه در شرایطی امضا شده که ایران توانسته موجودیت و توان دفاعی خود را تثبیت کند و دشمن در رسیدن به اهدافش ناکام مانده است». او با اشاره به امتیازات و تعهدات دو طرف، خاطرنشان کرد: «در هر توافقی امتیازی داده و امتیازی گرفته می‌شود و باید با سنجش منافع، دیپلماسی و مذاکره، مسیر را پیش برد». خاتمی با این حال هشدار داد: «نقض توافق از سوی هر طرف یا هر اقدامی که تنش را افزایش دهد، می‌تواند پیامدهای خطرناکی داشته باشد». همچنین، رئیس‌جمهور پیشین عبور از بحران خارجی را پایان کار نمی‌داند، بلکه معتقد است پس از آن، وظیفه دشوارتر حاکمیت، اصلاح رابطه با جهان و همسایگان و نیز اصلاحات ساختاری، راهبردی و رویکردی در داخل است. او حل مشکلات تولید، اقتصاد، گرانی، معیشت و بیکاری را بدون حضور و مشارکت مردم و تدبیر درست ممکن نمی‌داند. خاتمی در ادامه سخنان خود به دفاع از صلح شرافتمندانه پرداخت و تصریح کرد: «صلح یکی از بزرگ‌ترین خیرهای اجتماعی و جنگ از بزرگ‌ترین شرور است». او مقاومت در برابر تجاوز را ضروری و ارزشمند شمرد، اما تأکید کرد: «مقاومت برای رهایی از جنگ است، نه جنگ برای جنگ». به اعتقاد رئیس دولت اصلاحات: «اکنون که ایران توانسته موجودیت و بقای خود را به دشمن تحمیل کند، باید از موقعیت نسبی عزت برای کاهش تنش و تأمین منافع عمومی، عزت ایران و آینده کشور بهره ببرد». از نظر او: «صلح شرافتمندانه یعنی گشودن راه زندگی بهتر برای مردمی که زیر فشارهای گوناگون قرار دارند، بدون چشم‌پوشی از عزت و استقلال ایران». خاتمی گفت: «با جنگ نمی‌توان زندگی و کشور را اداره کرد و باید با وجود بی‌اعتمادی به آمریکا و کارشکنی‌های احتمالی اسرائیل، با تدبیر از ادامه وضعیت «نه جنگ، نه صلح» جلوگیری کرد». خاتمی گریزی هم به مقوله اینترنت زد و تأکید کرد: «محدودیت اینترنت در شرایط جنگی تا حدی قابل فهم است»، اما ادامه آن را «زیان‌بار و حتی ناممکن» تلقی می‌کند. به گفته او: «زندگی و کار بسیاری از خبرنگاران، فعالان رسانه‌ای، پژوهشگران، اندیشمندان، کارفرمایان و مردم عادی به اینترنت وابسته است. گسترش استفاده از وی‌پی‌ان و ابزارهایی مانند استارلینک نیز نشان می‌دهد بستن کامل راه دسترسی مردم عملا ممکن نیست». لذا رئیس‌جمهور پیشین هشدار می‌دهد: «محدودیت گسترده، هم میل به دورزدن قانون را افزایش می‌دهد و هم بیکاری و خسارت اقتصادی ایجاد می‌کند، در حالی که سود آن نصیب واسطه‌ها و سوداگران می‌شود». خاتمی در پایان از مسعود پزشکیان می‌خواهد با همان شجاعت و صراحتی که در تصمیم‌های دیگر نشان داده، برای حل این مسئله نیز اقدام کند.

عکس: محمود عارفی، جماران

رسول منتجب‌نیا: چهره‌هایی همچون خاتمی در شرایط کنونی کشور نمی‌توانند سکوت کنند

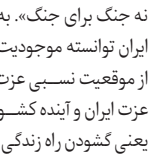

پیرو ارزیابی سخنان خاتمی، رسول منتجب‌نیا در گفت‌وگو با «شرق»، با دفاع از حق و ضرورت اظهارنظر سیدمحمد خاتمی درباره شرایط حساس کشور و تفاهم‌نامه اخیر، تأکید کرد: «سرمایه‌های کشور فقط نفت، طلا، معادن و ذخایر مادی نیستند، بلکه شخصیت‌های ملی، محبوب و باتجربه از سرمایه‌هایی هستند که به‌سادگی قابل جایگزینی نیستند». دبیرکل حزب جمهوریت ایران اسلامی، در این‌باره که چرا اکنون خاتمی لب به سخن گشوده نیز باور دارد: «وقتی شخصیتی با تجربه طولانی و شناخت از مصالح و منافع کشور نظیر سیدمحمد خاتمی در شرایطی حساس فعلی حضور دارد، سکوت او نه‌تنها مطلوب نیست، بلکه باید انتظار داشت دیدگاه خود را درباره آنچه به سود ملت و کشور می‌داند، بیان کند». از همین منظر است که این نماینده ادوار مجلس، اظهارنظر خاتمی درباره تحولات اخیر و دفاع او از تفاهم را اقدامی طبیعی و قابل دفاع ارزیابی کرد. مشاور رئیس دولت اصلاحات در توضیح فرایند تصمیم‌گیری درباره صلح و جنگ و تفاهم اخیر، بر این نکته تأکید کرد: «این تصمیم، مسیر قانونی و رسمی خود را طی کرده و در نهایت به تفاهم‌نامه ایران و آمریکا رسید». بنابراین، منتجب‌نیا با اشاره به نقش نهادهای تصمیم‌گیر و تأیید نهایی رهبری و امضای رئیس‌جمهور، یادآور شد: «وقتی چنین فرایندی طی می‌شود، اصل تصمیم باید مورد حمایت قرار گیرد، حتی اگر افراد درباره جزئیات آن نقد یا نظر متفاوتی داشته باشند». به اعتقاد این مدرس دانشگاه: «بدعهدی احتمالی طرف مقابل نیز لزوما به معنای نادرست‌بودن اصل تفاهم نیست، بلکه تفاوتی میان عقلانی و قانونی‌بودن یک توافق و احتمال عمل‌نکردن طرف مقابل وجود دارد». عضو سابق شورای مرکزی مجمع روحانیون مبارز، مهم‌ترین بخش از سخنان خاتمی را طرح صلح دانست و با اشاره به موضع او (خاتمی) در ستایش «صلح شرافتمندانه» گفت: «این تعبیر به معنای تسلیم یا رفاقت با طرف مقابل، با ترامپ و آمریکا نیست، بلکه ناظر بر پایان‌دادن به جنگ با حفظ عزت، سربلندی، تمامیت و منافع کشور است». قائم‌مقام سابق و از اعضای مؤسس حزب اعتماد ملی معتقد است: «تفاهمی که خاتمی از آن دفاع کرده، در صورت اجرای کامل، می‌تواند هم سایه جنگ را دور و هم منافع ایران را تأمین کند». از نگاه منتجب‌نیا: «انتقاد از هر توافقی ممکن است و هیچ نظر سیاسی «وحی منزل» نیست، اما باید میان نقد و تخریب تفاوت گذاشت»؛ همان‌گونه که خود او نیز تأکید می‌کند: «ممکن است حتی میان افراد نزدیک و هم‌فکر درباره برخی مسائل اختلاف‌نظر وجود داشته باشد». این فعال سیاسی اصلاح‌طلب ادامه گپ‌وگفتش با «شرق» را به انتقاد از شیوه برخورد برخی برنامه‌های صداوسیما با مواضع خاتمی اختصاص داد و با اشاره به برنامه‌هایی که به گفته او پس از امضای تفاهم‌نامه و سپس پس از انتشار مواضع خاتمی پخش شده، این پرسش را مطرح کرد: «چگونه ممکن است تصمیمی که مراحل رسمی خود را طی کرده و به تأیید رهبری و شعام رسیده، در رسانه‌ای که از بودجه عمومی استفاده می‌کند، بلافاصله با مجموعه‌ای از حملات و ایرادهای یک‌طرفه مواجه شود؟». به تعبیر دبیرکل حزب جمهوریت ایران اسلامی: «چنین رویکردی افکار عمومی را با این پرسش روبه‌رو می‌کند که مبنای این حملات چیست و چرا به‌جای گفت‌وگوی کارشناسی، فضای رسانه‌ای به سمت تخریب و تسویه‌حساب سیاسی می‌رود؟». عضو سابق شورای مرکزی مجمع روحانیون مبارز به‌ویژه از لحن برخی اظهارنظرها درباره خاتمی انتقاد و تصریح کرد: «مخالفت با یک شخصیت سیاسی نباید به توهین، تمسخر یا متهم‌کردن او به رفتارهای خلاف مصالح کشور تبدیل شود». منتجب‌نیا با یادآوری تجربه و سابقه طولانی خاتمی در مسئولیت‌های مختلف، از مجلس و وزارت تا ریاست‌جمهوری، خاطرنشان کرد: «نمی‌توان از شخصیت‌هایی با چنین سابقه‌ای انتظار داشت در شرایطی که به تعبیر او «هستی کشور» در معرض تهدید و بحران قرار دارد، سکوت کنند». به باور این استاد دانشگاه: «حتی اگر کسی با بخشی از مواضع خاتمی مخالف باشد، حق ندارد سرمایه‌ای ملی را با حملات بی‌محابا بی‌اعتبار کند»؛ چراکه از دید منتجب‌نیا: «تخریب یک چهره ملی در واقع چوب حراج زدن به سرمایه‌های کشور است؛ سرمایه‌هایی که برخلاف بسیاری از منابع مادی، به‌آسانی جایگزین نمی‌شوند».

این فعال سیاسی اصلاح‌طلب در ادامه انتقاد خود از صداوسیما را فراتر از موضوع خاتمی دانست و به گفته او: «مشکل اصلی، غلبه یک نگاه جناحی بر رسانه‌ای است که باید ملی و متعلق به همه مردم باشد». نماینده اسبق مجلس، «از یک‌طرفه‌بودن ترکیب برخی کارشناسان و کم‌رنگ‌بودن حضور دیدگاه‌های متفاوت» انتقاد کرد و خواستار آن شد: «نخبگان و صاحب‌نظران با گرایش‌های مختلف امکان حضور و گفت‌وگو در رسانه ملی داشته باشند». از نگاه مشاور رئیس دولت اصلاحات: «اگر صداوسیما واقعا مدافع آزادی و گفت‌وگوی عمومی است، باید به‌جای دعوت از یک طیف محدود و تکرار مواضع همسو، امکان بحث میان دیدگاه‌های متفاوت را فراهم کند». منتجب‌نیا در ادامه مجددا به ارزیابی سخنان خاتمی بازمی‌گردد و به گفته او: «مواضع خاتمی بر سه محور استوار است. نخست، ضرورت شنیده‌شدن صدای شخصیت‌های باتجربه و ملی در شرایط بحرانی؛ دوم، دفاع از امکان دستیابی به صلحی که به معنای حفظ عزت و منافع ایران باشد؛ و سوم، مخالفت با تخریب شخصیت‌ها و محدودکردن گفت‌وگوی سیاسی و رسانه‌ای». عضو سابق شورای مرکزی مجمع روحانیون تأکید دارد: «مواضع خاتمی را می‌توان نقد کرد، اما تبدیل نقد به تخریب و انتقام‌گیری سیاسی، نه به سود کشور است و نه به تقویت انسجام ملی کمک می‌کند». در شرایطی که کشور با مسائل مهمی همچون خطر جنگ و ضرورت تصمیم‌گیری‌های حساس روبه‌رو است، منتجب‌نیا «راه‌حل» را در «گفت‌وگوی واقعی، حضور صداهای مختلف و حفظ سرمایه‌های انسانی و سیاسی کشور» می‌داند؛ سرمایه‌هایی که به اعتقاد او، نباید قربانی منازعات جناحی شوند.

غلامرضا ظریفیان: خاتمی مقاومت را دستاوردی برای رسیدن به صلح شرافتمندانه می‌داند

غلامرضا ظریفیان هم به عنوان دیگر چهره سیاسی در گپ‌وگفت خود با «شرق» در مورد تحلیل مواضع اخیر سیدمحمد خاتمی درباره شرایط کشور، این باور را دارد که محور اصلی سخنان رئیس‌جمهور اسبق، توجه به «فرصت استثنائی» ایجادشده پس از جنگ و ضرورت تبدیل دستاورد مقاومت به فرصتی برای کاهش تنش، تقویت دیپلماسی، بهبود وضعیت داخلی و ترمیم رابطه دولت و جامعه است. به تعبیر این استاد دانشگاه: «خاتمی در تحلیل خود، هم بر استفاده از موقعیت جدید در عرصه بین‌المللی تأکید دارد و هم معتقد است این شرایط می‌تواند فرصتی برای بازنگری در سیاست‌های داخلی و کاهش شکاف‌های اجتماعی باشد».

این فعال سیاسی اصلاح‌طلب با اشاره به اهمیت تحلیل خاتمی از وضعیت خطیر کشور می‌گوید: «پس از دو جنگی که ایران با آن روبه‌رو بوده، شرایط تازه‌ای پدید آمده که نباید از دست برود». به تعبیر معاون وزیر علوم در دولت اصلاحات: «انسجامی که در جامعه در برابر تهدید خارجی شکل گرفت، می‌تواند زمینه‌ای برای یک نگاه جدید به تحولات جهانی و نیز نیازها و شکاف‌های داخلی باشد و این فرصت، از نظر خاتمی، باید به تصمیم‌هایی منجر شود که از یک سو ایران را در برابر تهدیدها و تهاجم‌های خارجی مصون‌تر کند و از سوی دیگر، در داخل به کاهش فاصله‌ها و شکاف‌های موجود در جامعه یاری رساند». به گفته این عضو جمعیت توحید و تعاون: «یکی از مهم‌ترین محورهای سخنان خاتمی، دفاع از تفاهم‌نامه اسلام‌آباد است». ظریفیان این تفاهم را در نوع خود در مناسبات آمریکا با کشورهایی که با آن اختلاف داشته‌اند، کم‌نظیر می‌داند و می‌گوید: «تحلیل بسیاری از کارشناسان و ناظران در آمریکا، اروپا و عرصه سیاست خارجی این است که این تفاهم در مجموع در راستای منافع ملی ایران قرار دارد». به گفته این مدرس دانشگاه: «امضای رئیس‌جمهور آمریکا پای سندی که در برابر افکار عمومی جهان ثبت شده، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ هرچند فراز و نشیب‌ها و بی‌اعتمادی‌های موجود نسبت به رفتار آمریکا، ضرورت مراقبت از اجرای تعهدات را از میان نمی‌برد». این فعال سیاسی اصلاح‌طلب معتقد است: «تفاهم‌نامه مورد اشاره، از منظر جامعیت و توجه به بخشی از خواسته‌های ایران، سند مهمی است و می‌تواند پایه‌ای برای شکل‌گیری مناسبات جدید باشد». او البته تأکید می‌کند: «در هیچ توافقی نمی‌توان انتظار داشت همه خواسته‌های یک طرف به‌طور کامل تأمین شود، اما از نگاه خاتمی، باید مجموع منافع و دستاوردهای یک توافق را دید. به همین دلیل، دفاع خاتمی از این تفاهم، در واقع دفاع از فرصتی است که می‌تواند در صورت تحقق و پایبندی طرف‌ها، مسیر جدیدی در روابط ایران با آمریکا و به تبع آن با بخش مهمی از نظام بین‌الملل بگشاید». این استاد دانشگاه در عین حال می‌گوید: «چنین مسیری با موانع مختلفی روبه‌روست؛ از کارشکنی‌های احتمالی اسرائیل و فشارهای موجود در آمریکا تا مخالفت‌هایی که در داخل کشور از سوی بخشی از اقلیت سیاسی مطرح می‌شود». با این همه و به باور ظریفیان: «شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور ایجاب می‌کند این فرصت با دقت دنبال شود. چراکه جامعه ایران با مشکلات اقتصادی، فشارهای معیشتی، مسائل اشتغال و کسب‌وکار و شکاف‌های اجتماعی روبه‌روست و مردم نیازمند آن هستند که نسبت به آینده خود در عرصه‌های مختلف احساس اطمینان بیشتری داشته باشند». معاون وزیر علوم در دولت اصلاحات تصریح کرد: «خاتمی با تکیه بر تجربه سیاسی و به‌ویژه تجربه دوره ریاست‌جمهوری خود در عرصه روابط بین‌الملل، بر این باور است که باید از چنین فرصتی حمایت کرد و هم‌زمان برای جلوگیری از نقض آن و مقابله با کارشکنی‌ها تلاش کرد».

ظریفیان همچنین تفاهم اخیر را از دستاوردهای مهم دیپلماسی در دولت مسعود پزشکیان می‌داند و از دیدگاه او: «دولت پزشکیان فعالیت خود را در شرایطی آغاز کرد که به‌سرعت با بحران‌های سخت امنیتی و معیشتی و سپس جنگ روبه‌رو شد و ازاین‌رو، ناچار شد بخش مهمی از توان خود را صرف مدیریت بحران کند». در چنین شرایطی، دستیابی به تفاهمی که به گفته او در داخل و خارج از کشور به عنوان یک دستاورد مهم دیپلماتیک مورد توجه قرار گرفته، اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. نکته مهم دیگر در تحلیل خاتمی، به باور ظریفیان، این است که «تفاهم و مذاکره از موضع ضعف مطرح نشده است». او تأکید دارد: «ایران در شرایطی به سمت مسیر تفاهم و مذاکره رفته که با حمله مواجه شده، اما مردم ایستادگی کرده‌اند و نیروهای نظامی و دولت نیز توانسته‌اند در برابر تلاشی که موجودیت و بقای کشور را هدف گرفته بود، مقاومت کنند. بنابراین، ورود به میدان دیپلماسی پس از این تجربه، از نگاه خاتمی، باید ادامه همان ایستادگی و از موضع اقتدار باشد». عضو جمعیت توحید و تعاون این را هم یادآور می‌شود: «خاتمی به همین دلیل از تصمیم اتخاذشده و نیز از رئیس‌جمهور، مسئولان، فرماندهان و رهبری که به این تصمیم رسیده‌اند، تقدیر کرده و در عین حال بر ضرورت مراقبت از اجرای تفاهم‌نامه و پرهیز از اقداماتی که تنش را افزایش می‌دهد، تأکید داشته و در این چارچوب است که مفهوم صلح شرافتمندانه جایگاه محوری در تحلیل خاتمی دارد». با چنین برداشتی، ظریفیان بیان می‌دارد: «نباید این تعبیر خاتمی را به معنای تسلیم دانست. چون صلح شرافتمندانه از نظر خاتمی، صلحی است که با حفظ عزت ایران، تأمین مصالح عمومی و گشودن افق زندگی بهتر برای مردمی دنبال شود که زیر فشار مشکلات معیشتی و ناامیدی قرار گرفته‌اند». به گفته این استاد دانشگاه: «خاتمی بر این باور است که اداره کشور نباید بر پایه احساسات و واکنش‌های هیجانی باشد، بلکه باید با محاسبه دقیق منافع ملی و درک واقعیت‌های داخلی و بین‌المللی، راه مذاکره، کاهش تنش و دیپلماسی را ادامه داد». ظریفیان، بخش دیگری از تحلیل خاتمی را معطوف به رابطه «دولت و جامعه» می‌داند و به تعبیر او: «کاهش سرمایه اجتماعی و افزایش فاصله میان جامعه و حاکمیت، یکی از آسیب‌های مهم سال‌های گذشته است و فرصتی که پس از جنگ پدید آمده، می‌تواند برای ترمیم این رابطه مورد استفاده قرار گیرد. این ترمیم، از نظر خاتمی، بدون اعتمادسازی، گفت‌وگو و شنیدن جامعه ممکن نیست. خطر اصلی زمانی پدید می‌آید که حکمرانی نتواند نارسایی‌ها و عواملی را که موجب فاصله‌گرفتن بخش‌هایی از جامعه شده، به‌درستی شناسایی و درمان کند». جمع‌بندی ظریفیان از مواضع خاتمی این است که «دستاورد مقاومت باید به یک فرصت تبدیل شود؛ فرصتی برای صلحی که از موضع حفظ موجودیت، عزت و منافع ایران شکل می‌گیرد؛ فرصتی برای ادامه مذاکره و کاهش تنش؛ و فرصتی برای بهبود معیشت مردم و بازسازی اعتماد میان دولت و ملت». از نگاه او: «پیام اصلی خاتمی این است که مقاومت و ایستادگی، زمانی به نتیجه کامل می‌رسد که بتوان دستاورد آن را در خدمت آینده‌ای امن‌تر، جامعه‌ای امیدوارتر و رابطه‌ای ترمیم‌شده میان حکومت و مردم قرار داد».

ادامه در صفحه ۳

خبر

توصیه تاجگردون به پزشکیان درباره بنزین

غلامرضا تاجگردون، رئیس کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۵، در مطلبی در صفحه شخصی خود در شبکه اجتماعی ایکس، خطاب به مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور نوشت: «دوست عزیز، جناب دکتر پزشکیان، اگر کسی یا کسانی تأکید دارند الان وقت جراحی اصلاح قیمت انرژی است، توجه نکن. وقتش الان نیست. با کنترل مصرف و بالابردن توان تولید سال را جلو رویم. مشکلات مردم خیلی بالاتر از این حرف‌هاست. از من گفتن بود. توجه بفرما چه کسانی این نسخه را تنظیم کردند».

قالیباف: عمق پیوند ۲ کشور ایران و عراق ریشه در تاریخ و اعتقادات دارد

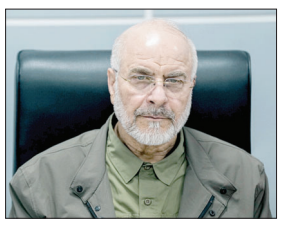

رئیس مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: آنچه باعث شده تهران و بغداد به هم نزدیک شوند، امتناع مشترک از این است که پایتخت‌های بیگانه سرنوشت کشورهای ما را رقم بزنند. به گزارش خانه ملت، محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی، به نمایندگی از رهبر معظم انقلاب در مراسم چهلمین روز تدفین پیکر رهبر شهید انقلاب در کربلای معلی شرکت کرد و در سخنرانی خود به اقدام مشکوک رئیس مجلس عراق در انتشار نقشه خلیج فارس با نام جعلی واکنش نشان داد.

قالیباف در این مراسم ضمن درود به پیامبر اکرم(ص) و اهل بیت او علیهم‌السلام و صلوات به امیرالمؤمنین حضرت علی‌بن ابی‌طالب(ع) گفت: شهادت یازدهمین ستاره آسمان امامت را تسلیت عرض کرده و از حضرت ولی‌عصر(عج) می‌خواهم به ما توفیق دهد در راه اعتلای دین خدا گام برداریم و مایه سرافرازی ملت‌های خود شویم.

رئیس مجلس شورای اسلامی در ادامه با بیان اینکه در این جلسه حاضر شده‌ام تا سلام گرم رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت‌الله سیدمجتبی حسینی‌خامنه‌ای و ملت ایران را به شما برسانم، گفت: ملت عراق در تشییع تاریخی رهبر شهید انقلاب اسلامی، حق برادری را به جا آورده و جهان را حیرت‌زده کردند؛ و امروز من اینجا هستم تا از ملت قهرمان عراق تشکر کنم. او در ادامه تصریح کرد: همگان باید بدانند هر قدمی که دشمنان دو کشور برای دورکردن ما از همدیگر برداشتند، ما دو قدم به یکدیگر نزدیک‌تر شده‌ایم. قالیباف در ادامه با بیان اینکه عمق پیوند دو کشور ریشه در تاریخ، جغرافیا و اعتقاداتی به عظمت اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم‌السلام) دارد، اظهار کرد: اما آنچه باعث شده تهران و بغداد به هم نزدیک‌تر شوند، امتناع مشترک از این است که پایتخت‌های بیگانه سرنوشت مردمان ما را رقم بزنند. رئیس قوه مقننه ادامه داد: در تاریخ درباره ما خواهند نوشت که دو ملتی بودیم که نپذیرفتیم پاورقی روایت‌های دیگران شویم و سرنوشت‌مان را در پایتخت‌های دولت‌های غربی ننوشتند. او همچنین تأکید کرد: اگر ما با مقاومت، با ایستادگی ملت‌هایمان و با کمک یکدیگر توانستیم امنیت را در کشورهای‌مان برقرار کنی